

Luftambulansetjenesten HF

Årlig melding 2022

Bodø 25. januar 2023

Innhold

Innhold	2
1 Innledning.....	3
1.1 Luftrambulansetjenesten HF-s oppgaver og organisering	3
1.2 Visjon, virksomhetsidé og verdigrunnlag	3
1.3 Mål for Luftambulansetjenesten HF i 2022.....	4
1.4 Virksomhetsstyring - styrets arbeid med intern styring og kontroll	5
1.5 Medvirkning fra brukere og ansatte.....	5
2 Sammendrag	6
2.1 Positive resultater og uløste utfordringer.....	6
2.2 Evaluering av egen virksomhet og organisering.....	7
3 RAPPORTERING FOR STYRINGSBUDSKAP.....	8
3.1 Overordnede styringsbudskap	8
3.2 Styringsbudskap fra de regionale helseforetakene for 2022	8
Felles styringsbudskap til de felleseide helseforetakene	8
Virksomhetsspesifikke oppdrag til Luftambulansetjenesten HF for 2022	10
Aktivitet i 2022	12
Økonomiske krav og rammer	13

DEL I: Innledning og sammendrag

1 Innledning

1.1 Luftambulansetjenesten HF-s oppgaver og organisering

Luftambulansetjenesten HF (LAT HF) har ansvaret for den flyoperative delen av luftambulansetjenesten i Norge, herunder oppfølging og forvaltning av tjenesten.

Ved utgangen av 2022 har foretaket 28 ansatte, antallet har variert noe i løpet av året. Foretaket har kontorer i Trondheim, Tromsø og Bodø. Medisinsk teknisk verksted (Medtek) i Trondheim har fire ansatte som sørger for anskaffelse og vedlikehold av det medisinsk tekniske utstyret i ambulansefly, -helikoptre og tjenestens 13 legebiler, samt for redningshelikoptre og Sysselmannens helikoptre på Svalbard. Flykoordineringssentralen (FKS) i Tromsø har 12 ansatte som utfører operativ koordinering av ambulanseflyressursene i Norge på døgntid kontinuerlig basis. Hovedkontoret i Bodø har 12 ansatte, hvorav tre er tilsatt i deltidsstilling.

Styret i LAT HF er sammensatt som følger:

Styreleder: Dag Helge Hårstad, Sykehusapotekene i Midt-Norge HF

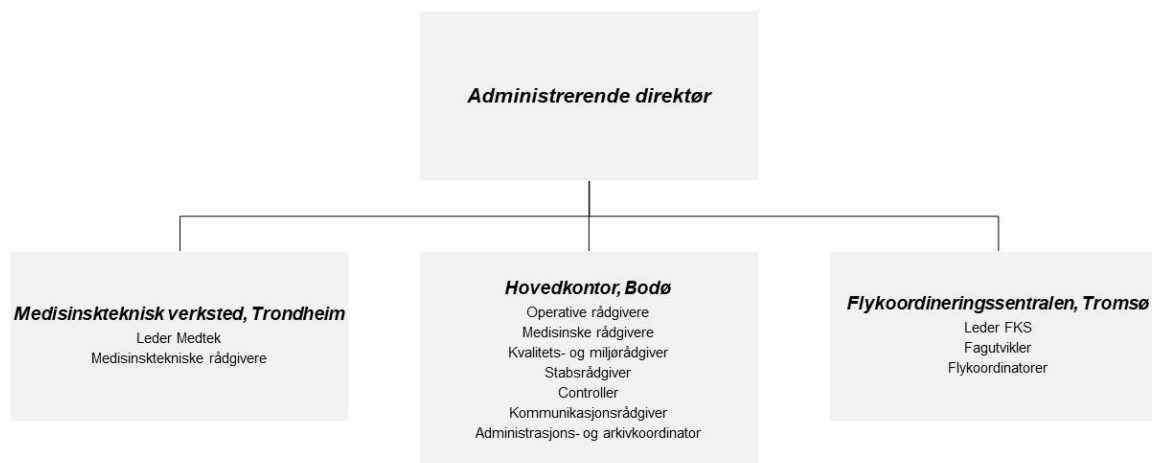
Nestleder: Randi Midtgård Spørck, Helse Nord RHF

Styremedlem: Panchakulasingam Kandiah, Helse Vest RHF

Styremedlem: Jan Frich, Helse Sør-Øst RHF

Styremedlem: Ann-Margrethe Mydland, Helse Sør-Øst RHF

Organisasjonskart LAT HF

1.2 Visjon, virksomhetsidé og verdigrunnlag

I oppdragsdokumentet presiserer de regionale helseforetakene de overordnede mål som LAT HF skal innrette seg mot. LAT HF har også fått overlevert strategisk målbilde fra eierne. Målbildet vil danne basis for strategisk utvikling framover.

Lover, forskrifter og andre myndighetsvedtak utgjør rammene for helsetjenesten. De regionale helseforetakenes virksomhet er basert på lover og forskrifter, med særlig vekt på helseforetaksloven, spesialisthelsetjenesteloven og pasient- og brukerrettighetsloven. Den nasjonale helsepolitikken og oppgavene til de regionale helseforetakene konkretiseres og utdypes i Nasjonal helse- og sykehusplan, oppdragsdokumenter og foretaksmøter i de regionale helseforetakene.

Basert på ovenstående har LAT HF definert følgende:

Visjon

Trygg luftambulanse, vårt ansvar!

Strategiske mål

Ledende kompetansemiljø

Vi skal være synlige og bidra til forskning og utvikling innenfor luftambulanse på en måte som understøtter gode og innovative løsninger.

Høy kvalitet

Vi skal sikre høy kvalitet gjennom gode anskaffelser og oppfølging av kontrakter. Våre erfaringer bidrar til kontinuerlig forbedring.

Effektiv og sikker drift

Vi skal ha effektiv og sikker drift av vår operative virksomhet som tilbyr befolkningen likeverdige tjenester døgnet rundt.

God samarbeidspartner

Vi skal være en løsningsorientert og god partner i den akuttmedisinske kjeden. Vi bidrar til nasjonalt samarbeid for å få en best mulig utnyttelse av tjenesten.

1.3 Mål for Luftambulansetjenesten HF i 2022

Program for forbedring og effektivisering av ambulanseflytjenesten

Programmet inneholder 25 foreslåtte tiltak, hvorav 12 ligger direkte under LAT HF sitt ansvarsområde. Inkludert blant tiltakene er medisinsk koordinering av ambulansefly (MKA)-prosjektet og prehospital elektronisk pasientjournal (P-EPJ).

LAT HF skulle bidra til å ferdigstille utredning av funksjonen medisinsk koordinering av ambulansefly (MKA-prosjektet) ultimo mars 2022.

LAT HF skulle følge innfasingen av prehospital elektronisk pasientjournal (P-EPJ) for å bidra til at integrering av nødvendig virksomhetsdata for LAT HF sikres i P-EPJ arbeidet. (styresak okt 21 - 103)

LAT HF skulle bidra til oppfølging av anbefalinger og lukking av avvik etter Helsetilsynets rapport, Tilsyn med ambulanseflytjenesten – Undersøkelse av om befolkningen i Nord-Norge får forsvarlige ambulanseflytjenester datert 14. juni 2021.

LAT HF skulle følge opp etablering av jetfly i Tromsø for gjennomføring av oppdrag på vegne av EU, med oppstart 1. mars 2022.

1.4 Virksomhetsstyring - styrets arbeid med intern styring og kontroll

Luftambulansetjenesten HF er sertifisert i henhold til NS-EN ISO 9001:2015 og 14001:2015, henholdsvis standarder innen ledelsessystemer for kvalitet og miljø.

I juni ble LAT HF på nytt revidert og resertifisert av Kiwa. Det ble ikke avdekket noen avvik eller observasjoner. Kun to forbedringspunkter angående miljøaspekter samt kvalitets- og miljømål ved FKS er ført opp. Nye sertifikater er utstedt med gyldighet til september 2025. Det er planlagt ny oppfølgingsrevisjon i mai 2023.

Som grunnlag for revisjonsprogrammet og gjennomføring av revisjoner benyttes standard NS-EN ISO 19011:2018 *Veiledning for revisjon av ledelsessystemer*.

Revisjonsprogram med tilhørende aktiviteter for 2022 er fulgt opp. I tillegg til planlagte revisjonsprogram ble luftambulansbasen (helikopter) i Kirkenes revidert i mai. I 2021 måtte revisjon av luftambulansbasen (fly) Brønnøysund kanselleres på grunn av stengte baser under Covid-19 pandemien. Denne basen ble tatt med i programmet for 2022, og revidert i august. Det er gjennomført intern revisjon av medisinsk teknisk verksted (MedTek) og FKS med kun noen få mindre funn.

Miljøkartlegging for 2022 er planlagt slutført i februar 2023. Arbeidet med innhenting av data er i gang, men enkelte data som flyreiser, energiforbruk i bygg og avfall vil ikke bli tilgjengelig før i slutten av februar.

Ledelsens gjennomgåelse for 2021 ble gjennomført i februar 2022. Tilsvarende for 2022 er planlagt til mars 2023.

1.5 Medvirkning fra brukere og ansatte

Foretaket innhenter synspunkter fra regionale helseforetak og øvrige helseforetak i saker som berører disse direkte eller berører pasienter. Likeså inviteres representanter fra de regionale- og øvrige helseforetak, inkludert leger og sykepleiere, som deltakere i ulike prosjekter som gjennomføres (anskaffelser, utredninger, utarbeidelse av konsepter etc.). I større prosjekter, som f.eks. større anskaffelser, er representanter fra konserntillitsvalgte, konsernverneombud og regionale brukerutvalg aktuelle bidragsyttere.

Internt i foretaket informeres og inviteres tillitsvalgt for flykoordinatorene og vernetjenesten til å gi innspill eller delta i saker som berører disse. Foretaket har tariffavtale med flykoordinatorene. Øvrige tilsatte er tilsatt på individuelle arbeidsavtaler og omfattes ikke av tariffavtaler. Saker av allmenn interesse gjennomgås også på foretakets fellessamlinger.

Utkast til årlig melding oversendes samtlige rådgivere og tillitsvalgt for kvalitetssikring og innspill før endelig utgave presenteres for styret til behandling.

---

2 Sammendrag

2.1 Positive resultater og uløste utfordringer

Beredskapen innenfor ambulanshelikoptertjenesten har vært svært god. Norsk Luftambulans AS har levert en beredskap på 99,29 % innfor leverandørens kontroll. Når man regner inn forhold som ikke skyldes operatøren (arbeidstid) har den nasjonalt vært på 97,77 %.

Beredskapen for ambulansflytjenesten har etablert seg på et tilfredsstillende og godt nivå gjennom 2022. Innenfor leverandørs kontroll leverte Babcock Scandinavian AirAmbulance AS (BSAA AS) en beredskap på 96,3 %. Samlet beredskapsleveranse inkludert forhold som ikke er innenfor leverandørs kontroll endte på 93,18 %.

I løpet av 2022 er det levert medisinteknisk utstyr til nytt redningshelikopter i Tromsø, og til EU-jet for nasjonale ambulansoppdrag.

Nye overvåkningsmonitører til deler av tjenesten er ikke levert som planlagt i 2022 da leverandørkjeden sliter med forsinkelser. Behovet planlegges å fylles innenfor andre gyldige rammeavtaler på utstyr.

Nye nettsider ble lansert 4. oktober 2022. Nye nettsider bidrar til å gjøre LAT HF sin rolle og myndighet tydelig og bedre kjent. Dette arbeidet er løpende, og det er sentralt i kommunikasjonsplanen å synliggjøre LAT HF sine ansvarsområder og arbeidsoppgaver ut til interessentene.

Luftambulansedagene (LAT-dager) ble arrangert i oktober 2022 og bidro til å styrke dette informasjonsarbeidet ytterligere. For første gang ble disse dagene arrangert med felles program, og uten parallellsesjoner for å styrke samhold og deling av erfaringer på tvers av alle aktørene i tjenesten.

Arbeidet med oppfølging av Statens Helsetilsyn sin rapport fra 2021 har vært sentralt gjennom hele 2022, hvor arbeid i kvalitetsrådet og kvalitetsutvalget i Helse Nord RHF er viktige tiltak.

I programmet Forbedring og effektivisering av ambulansflytjenesten er det iverksatt grundig arbeid med utredning av MKA og oppstart med utvikling av P-EPJ for luftambulansetjenesten. Prosjektet MKA ble ferdigstilt 1. mai 2022. Rapporten ble behandlet i AD-møte 20. juni. Videre oppfølgingsarbeid ledes av Helse Midt-Norge RHF. Arbeidet med oppfølgingsprosjektet, MKA II, starter i januar 2023.

Øvrige punkter/områder som å revidere retningslinjer for bruk av luftambulans, utarbeide nasjonal prosedyre for medisinsk og flyoperativ koordinering av ambulansfly, samt vurdering og fordeling av ambulansflyressurser til relevante pasienter/grupper av pasienter/områder, har blitt satt på vent i påvente av beslutning etter MKA II.

Labas virksomhetsregistreringssystem - har blitt noe forbedret i 2022 med tanke på enklere uthenting av virksomhetsdata.

Arbeidet med å etablere arkivplan for LAT HF har pågått gjennom hele 2021. Senhøsten ble de to første delprosjektene ferdigstilt og planen tatt i bruk. Arbeidet med bevarings- og kassasjonsplanen gjenstår. Dette arbeidet var planlagt gjennomført i 2022 men er utsatt til 2023.

Flere av luftambulansbasene er nedslitte og ikke i tråd med gjeldende regelverk og har derfor behov for oppgraderinger. Per utgangen av 2022 foregår det prosesser på helikopterbasene i Ål, Trondheim,

Arendal og Lørenskog. Det gjelder også for flybasen i Tromsø. Videre pågår det en prosess for å etablere midlertidige lokaler for helikopterbasen i Kirkenes. LAT HF er representert i prosjekter for bygging av nye helikopterbaser i Stavanger og Bergen.

2.2 Evaluering av egen virksomhet og organisering

Foretaket har en flat struktur med administrerende direktør lokalisert ved administrasjonen i Bodø, samt stedlige ledere ved Flykoordineringssentralen i Tromsø og ved Medisinsk teknisk verksted i Trondheim. Med i underkant av 30 ansatte fungerer denne organiseringen under normale forhold godt.

Det har de siste årene vært betydelig turnover i foretaket.

Våren 2022 gikk medisinsk rådgiver lege over i annen stilling. Ny erstatter tiltrådte stillingen høsten 2022. Ny operativ rådgiver tiltrådte stilling i januar, men valgte å gå tilbake til tidligere arbeidsgiver i løpet av sommeren. Ved utgangen av året er det tilsatt ny rådgiver i administrasjonen med oppstart 1. april 2023. Det er ved utgangen av året en stilling som ikke er utlyst og besatt.

Medtek har hatt tilfredsstillende ressurser med hensyn til løpende vedlikehold og forsyning av medisinsk utstyr til tjenesten i 2022. Medtek har gjennomført planlagt arbeide i 2022 og får gode tilbakemeldinger om leverte tjenester fra brukere av utstyr i tjenesten.

1. januar 2022 økte bemanningen på FKS fra ni flykoordinatorer til 12. Dette for å møte økte arbeidsoppgaver i forbindelse med oppstart rescEU og fylle en vakant stilling, samt muligheten til å frigjøre kapasitet hos fagutvikler for å bistå leder FKS. De nyansatte var ferdige med sine opplæringsperioder rundt begynnelsen av mai. En av de nyansatte valgte å avslutte sitt arbeidsforhold innen prøveperioden var over 1.juli. Denne er enda ikke erstattet. Oppfølgingen av Statens Helsetilsyn sin rapport på ambulanseflytjenesten har medført mye ressursbruk hos FKS. I tillegg har innfasingen av rescEU krevd en del ressurser i forhold til opplæring av ansatte.

Økningen av antall ansatte har tatt ned sårbarheten for sentralen. Avgjørelse rundt fremtidig organisering av MKA og hvorvidt FKS videre vil være samlokalisert med AMK UNN samt konklusjonen etter oppfølging av Statens Helsetilsynsrapporter forhold som vil påvirke fremtidig personalbehov hos FKS.

FKS er samlokalisert med AMK UNN og leier lokaler hos UNN. Disse lokalene er langt fra tilfredsstillende, både for AMK og FKS. Lokalene er for små og det er store utfordringer med støy og temperaturregulering. Dette medfører svært dårlige fysiske arbeidsmiljø for ansatte på FKS. Huseier vedgår at lokalene ikke er dimensjonert eller egnet for dagens bruk, men det ligger foreløpig ingen plan for utbedring/nye lokaler. Det er andre enheter i UNN som er prioritert foran. Disse er i tillegg utsatt grunnet presset økonomi. Etter siste gjennomgang av lokalene ble det av huseier avdekket store kulderas rundt operatørplassene til FKS. En av to foreløpige tiltak for å begrense dette er iverksatt, uten at det har lukket problemet. Ansatte ved FKS har vært tålmodige lenge, men hvis det ikke gjøres tiltak som bedrer det fysiske arbeidsmiljøet, vil foretaket måtte se etter nye lokaler for FKS.

Nødmeldesentralene for politi og brann i Tromsø skal samlokaliseres og det har gått et forprosjekt for å se på muligheten for å inkludere helse også i denne samlokaliseringen. FKS har deltatt i forprosjektet med forbehold om avgjørelse av videre samlokalisering med MKA UNN. Eiergruppen for Samlokprosjektet vil ta standpunkt om prosjektet skal videreføres. Avhengig av avgjørelse om

AMK UNN fortsatt vil ha MKA-rolle og ev videreføring av Samlok-prosjektet vil dette kunne medføre nye lokaler for FKS.

DEL II: Rapporteringer

3 RAPPORTERING FOR STYRINGSBUDSKAP

3.1 Overordnede styringsbudskap

I oppdragsdokumentet for 2022 ble det presisert at foretaket skal innrettes for å oppfylle overordnede mål gitt til de regionale helseforetakene.

Styrke psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling

Deltakelse i prosjekt «Transport av psykisk syke med ambulansefly i Helse Nord».

Prosjektet ble initiert i 2022 i etterkant av Helsetilsynets rapport på ambulanseflytjenesten. Oppstart av prosjektet var 16. januar 2023 med deltakere fra Helse Nord RHF, AMK sentralene i Helse Nord, LAT HF, BSAA AS og fra de tre politidistriktene.

Formålet er hensiktsmessig bruk av tilgjengelige ressurser, slik at man reduserer bruk av politi til der det er strengt nødvendig, og unngår unødvendige transporter som ikke har behandlingsmessig verdi for pasientens behov. Det er et mål å optimalisere opplevd kvalitet for pasientene og sikre sammenhengende tjenester.

Styrke forskning, innovasjon og kompetanse og forbedre kvalitet og pasientsikkerhet

Det er etablert samarbeidsavtale med Stiftelsen Norsk luftambulans (SNLA). Det har vært avholdt, et par møter i løpet av året med informasjonsutveksling knyttet til aktuelle prosjekter.

Rask tilgang og sammenhengende pasientforløp

LAT HF har innledet og gjennomført en betydelig møteserie med Helse Sør Øst RHF/Sykehuspartner med mål om å få til en gjennomgående elektronisk pasientjournal for luftambulansetjenesten.

3.2 Styringsbudskap fra de regionale helseforetakene for 2022

Felles styringsbudskap til de felleseide helseforetakene

a) Styring og oppfølging av felleseide helseforetak

Foretaket har fulgt opp eierstyringsaktivitetene gjennom 2022 i henhold til årshjulet.

b) Innsyn og internrevisjon

Gjennom oppdragsdokumentet er foretakets styre pålagt å vurdere behov for gjennomføring av internrevisjon samt behandle alle internrevisjonsrapporter. Det har i perioden ikke vært fremmet behov fra styret om gjennomføring av interne revisjoner, jf. Oppdragsdokument 2020 punkt 3b) og brev fra Helse Vest RHF datert 16.10.2018 vedrørende internrevisjon i felleseide foretak.

Som ledd i arbeidet med kontinuerlig forbedring som en del av ISO-godkjenningene er det gjennomført internrevisjoner av administrasjonen, Medisinsk Teknisk Verksted og Flykoordineringsentralen.

I tillegg revideres LAT HF årlig av Kiwa i forbindelse med sertifiseringen i henholdt til ISO 9001 og 14001.

I avtalene med operatørene er det inkludert et punkt som beskriver LAT HF sin rett til å gjennomføre kvalitetsrevisjon og økonomisk revisjon. Det gjennomføres vanligvis 8-9 slike revisjoner pr år.

c) Medvirkning fra konserntillitsvalgte og konsernverneombudene

Foretaket har 28 ansatte og har ikke styrerepresentasjon fra ansatte. Formelle rammer for ansattes styrerepresentasjon er regulert i helseforetaksloven § 23.

I prosjekter som berører øvrige helseforetak inviteres deres verneombud og tillitsvalgte inn som prosjektdeltakere eller til å bidra på andre måter, som i egne møter.

d) Brukermedvirkning

LAT HF vil invitere representanter for regionale brukerutvalg til å delta i prosjekter/prosesser som direkte berører pasienter.

e) Synliggjøring av totale kostnader ved deltakelse i prosjekter og prosesser

I prosjekter der øvrige helseforetak har deltakere er rutinen at hvert helseforetak dekker kostnader knyttet til egne deltakere. I beslutningsgrunnlaget beskrives forventet andel av stillingsprosenten for hver deltaker. I de tilfeller at LAT HF leier ressurser fra andre helseforetak inngås det egen avtale som spesifiserer kostnad og bruk av tid. For egne prosjekt registreres medgåtte kostnader, eksklusive lønn, med eget prosjektnummer.

f) Informasjonssikkerhet og personvern

Våren 2018 ble samtlige systemer i LAT HF vurdert opp mot personvern og informasjonssikkerhet (GDPR). Styret behandlet saken på forsommeren. Oppdraget forutsetter en redegjørelse av styringssystem for informasjonssikkerhet, samt en oppdatering av tidligere vurdering av risiko og sårbarhet. Systemet ble sist oppdatert våren 2021, ny oppdatering planlegges i 2023.

g) IKT-anskaffelser

Oversikt over pågående prosjekter og investeringsbehov innenfor IKT-området er oversendt eierne etter behandling i styret (styresak 45-2022). LAT HF har ingen planer som utløser større IKT-investeringer, men for tjenesten er det flere pågående prosjekter.

Locus- PC til helikoptrene, estimert investeringsbehov 2 MNOK. Forsinkelser i leveranse og anskaffelse vil skje i 2023.

Nødnett – driftsavtalen for dagens nødnett gjelder ut 2026. Framtidig investeringsbehov vil avhenge av om dagens nødnett forlenges eller det blir nytt nødnett fra 2027. Dersom dagens nødnett forlenges, er det behov for delvis utskifting av dagens nødnettradioer. Dersom det blir nytt nødnett fra 2027 vil investeringsbehov medføre en kostnad på estimert til 40-50 MNOK for nye radioer og tilsvarende sum for anskaffelse og installasjon av nytt radioutstyr for nødnett. Saken krever samarbeide med Helsetjenestenes driftsorganisasjon for nødnett.

P-EPJ – prehospital elektronisk pasientjournal. Det er behov for å erstatte LABAS som virksomhetsregistreringsverktøy med P-EPJ. Det er hensiktsmessig å bruke samme løsning som øvrige prehospitaler ressurser for å gi en sømløs integrering av data og sikre kontrollen over flyten av pasientinformasjon. Det vil være investeringsbehov for utvikling av programvare. Usikkerhet om utskifting av maskinvare og braketter i fly og helikoptre. Det er i B2023 budsjettert med 2,5 MNOK til dette prosjektet.

h) Økonomisk langtidsplan og synliggjøring av gevinster

Helseforetaket følger årshjulet og ga innspill til økonomisk langtidsplan i henhold til bestilling 1. februar og 6. april 2022.

Som nasjonalt felleseid selskap kan foretaket gjennomføre anskaffelser til medisinteknisk utstyr og helikopter- eller flytjenester for hele landet under ett. Det gir stordriftsfordeler i form av liten administrasjon og bedre priser. Der det er hensiktsmessig deltar foretaket i nasjonale anskaffelser som gjennomføres av Sykehusinnkjøp HF.

i) Klima og miljø

RHFene har vedtatt felles klima- og miljømål med indikatorer i spesialisthelsetjenesten. Hovedmål er innen 2030 redusere direkte utslipp av CO₂-ekvivalenter (CO₂e) med 40 %

LAT HF stiller krav om mer miljøvennlige luftfartøyer ved hver anbudsrunde. Dette går på motortyper, drivstoff o.l. Derfor er utviklingen forholdsvis liten i selve anbudsperioden, der man heller må utvikle prosedyrer og rutiner som kan spare utslipp. Man ser blant annet på tiltak rundt innflyginger og flygingen på marsjhøyde der det finnes rom for å spare drivstoff (optimal hastighet, trasevalg osv) samt færrest mulig flyvninger med tomme eller halvfulle luftfartøyer. Overgang til økt bruk av biodrivstoff følges tett. Helikoptre og fly i tjenesten vil kunne være sertifisert for denne type drivstoff i 2025-2026.

Den teknologiske utviklingen for øvrig, herunder elektrifisering innen luftfarten, følges nøye for å kunne planlegge nye anbudskrav ved eventuell ny anbudsrunde.

Avfallshåndteringen og miljøvennlige bygningsløsninger er kommet langt i foretaket, og følges opp på en god måte av alle ansatte.

j) Beredskap og sikkerhet

Erfaringene fra perioden 2020 - 2022 med beredskaps- og smittevernarbeid har ført til at beredskapsplanene har blitt videreutviklet på flere områder.

I 2022 kunne de fleste tiltakene rundt koronapandemien gradvis avvikles, men man har fortsatt opplevd en del smitte og sykefravær. Spesielt mot slutten av året.

Ved baserevisjoner hos operatørene har det også vært et øket fokus på beredskapslager og sikkerheten ved basen. Uautorisert ferdsel på baser, manglende sikring (port, gjerde) og f.eks. markeringslys ute av drift har forekommet. Dette er tatt opp som avvik, og tiltak iverksatt.

Det har blitt satt beredskapsordninger for erstatningsfly fra kommersielle operatører i forkant av mulige utfordringer, dvs. ekstraressurser med tanke på kontinuitetsplanlegging.

Deler av krisestab ved LAT HF deltok på dagsseminar med tema Beredskapsledelse/Proaktiv stabsmetodikk sammen med Nordlandssykehuset HF og Helse Nord RHF.

Virksomhetsspesifikke oppdrag til Luftambulansetjenesten HF for 2022

k) Oppfølging av Helsetilsynets rapport

LAT HF har en tiltaksliste med 26 tiltak til oppfølging av rapporten, som det jobbes systematisk med. I tillegg deltar LAT i en rekke tiltak i regi av eller i samarbeid med andre aktører i tjenesten

21. juni deltok administrerende direktør i Helse Nord RHF, administrerende direktør i Helse Midt-Norge RHF, styreleder LAT HF og administrerende direktør i LAT HF på møte med Statens

Helsetilsyn. Statens Helsetilsyn er tilfreds med at det nå langt på vei innhentes nødvendige styringsdata. Styringsdataene viser at det fortsatt er for stor variasjon i tidsbruk for pasienter med tidskritiske tilstander. Statens Helsetilsyn uttrykte derfor på møtet at de forbedringstiltakene som er satt i verk ikke er tilstrekkelige og at tjenesten må evalueres og korrigeres.

Helse Nord RHF sendte på vegne av de regionale helseforetakene en samlet tilbakemelding til tilsynet i begynnelsen av oktober og vi kjenner ikke til videre oppfølging fra tilsynets side etter dette.

LAT HF og ledelsen i Babcock Scandinavian AirAmbulance AS (BSAA AS) holder månedlige møter i Kvalitetsrådet som en viktig del av oppfølgingen etter Statens helsetilsyn sin rapport. Kvalitetsrådet bidrar til at LAT HF og BSAA AS sammen systematisk følger opp hendelser som påvirker tjenesten og som er innenfor vår/deres kontroll, samt registrering av hendelser og forsinkelser som er utenfor vår og BSAA AS sin kontroll.

Sentrale temaer i disse møtene har vært aktiveringstid, pausekultur, vaktbytte, og kunnskap om kontrakt. Høsten 2022 ble tiltakene knyttet til pausekultur i forbindelse med lunsjavvikling avsluttet da det ikke er utfordringer med dette lenger. Ingen avvik er registret på dette området den siste tiden.

LAT HF deltar også i Helse Nord sitt kvalitetsutvalg, bestående av ledelse og fagutviklere ved AMK-sentraler i foretaket samt leder FKS. Utvalget har regelmessige møter og går gjennom innsamlet styringsdata og oppdrag. Det jobbes med et system for innhenting av styringsinformasjon/ rapportering fra underliggende helseforetak som skal gi bedre kunnskap for styring og oppfølging av tjenesten LAT HF deltar også i Helse-Nord RHF sitt prosjekt for å oppnå mer forutsigbar ledsagertjeneste til psykiatrioppdrag. Det er også etablert et kvalitetsmål i Helse Nord når ambulanseflytransport skal være iverksatt for pasienter med behov for døgninnleggelse på tvang regulert i lov om psykisk helsevern.

Implementering av P-EPJ og utredning av MKA er andre sentrale tiltak i oppfølgingsarbeidet etter Statens Helsetilsyn sin rapport. r MKA-prosjektet ble ferdigstilt mai 2022. AD-ene i RHFene har besluttet å gi Helse-Midt-Norge i oppdrag å følge opp rapporten, og de har startet opp nytt prosjekt med spisset mandat. Arbeidet i det nye prosjektet starter januar 2023.

l) Program for forbedring og effektivisering av ambulanseflytjenesten

I programmet Forbedring og effektivisering av ambulanseflytjenesten er det iverksatt grundig arbeid med utredning av MKA og oppstart med utvikling av P-EPJ for luftambulansetjenesten. Begge områdene er omtalt flere steder i årlig melding.

Prosjektet medisinsk koordinering av ambulansefly (MKA) ble ferdigstilt 1. mai 2022. Rapporten ble behandlet i AD-møte 20. juni. Videre oppfølgingsarbeid, MKA II, ledes av Helse Midt-Norge RHF.

Forprosjekt LAT IKT (P-EPJ) anses som ferdigstilt selv om verktøyet ikke er tatt i bruk.

Implementeringen av P-EPJ i luftambulansetjenesten følges tett videre framover.

LAT HF har innledet og gjennomført en betydelig møteserie med Helse Sør-Øst RHF/Sykehuspartner med mål om å få til en gjennomgående elektronisk pasientjournal for luftambulansetjenesten

Labas virksomhetsregistreringssystem, inkludert Dashboard løsning, har blitt noe forbedret i 2022 med hensyn til enklere uthenting av virksomhetsdata. Som følge av Helsetilsynets rapport (2021) har RHF-ene gitt Helse Midt-Norge RHF i oppgave å tilby en dashboardløsning for Labas for de øvrige

helseregioner. Dette som et ledd i arbeidet med et eget prosjekt for å gjennomgå virksomhetsstyring av LAT HF. Arbeidet med å tilby en dashboardløsning er i gang fra Helse Midt-Norge RHF sin side.

Arbeidet med å revidere retningslinjer for bruk av luftambulanse, utarbeide nasjonal prosedyre for medisinsk og flyoperativ koordinering av ambulansfly og vurdering fordeling av ambulansflyressurser til relevante pasienter/grupper av pasienter/områder, har blitt satt på vent i påvente av MKA II-rapporten.

Aktivitet i 2022

Fartøy		Base	Budsjetterte Timer	Flydde timer
Helse Nord RHF	Ambulansfly	Kirkenes	1130	1048
		Tromsø I	1240	1116
		Tromsø II	500	436
		Alta 1	1130	1042
		Alta 2	720	532
		Bodø	1250	1135
		Brønnøysund	1210	1055
		Ambulanshelikopter	Kirkenes	550
	Tromsø	730	660	
	Harstad	820	701	
Brønnøysund	650	510		
Helse Midt- Norge RHF	Ambulansfly	Ålesund	1230	1106
	Ambulanshelikopter	Ålesund	950	816
		Trondheim	720	650
Helse Vest RHF	Ambulanshelikopter	Førde	740	631
		Bergen	570	519
		Stavanger	630	585
Helse Sør-	Ambulansfly	Gardermoen 1	1050	1125
		Gardermoen 2	850	722

Fartøy		Base	Budsjetterte Timer	Flydde timer
Øst RHF	Ambulansehelikopter	Ål	740	593
		Arendal	780	733
		Dombås	770	766
		Lørenskog 1	800	733
		Lørenskog 2	950	814

Ambulansefly har flydd 9 317 timer i 2022. Produksjon ligger 9,6 % under budsjett.

Ambulansehelikopter har flydd 9 153 timer i 2022. Produksjon ligger 13,0 % under budsjett. Det er i tillegg flydd 232 ekstra timer i simulator. Hensyntar man flydde timer i simulator ligger produksjonen 10,8 % under budsjett i 2022.

Økonomiske krav og rammer

Økonomisk resultat

De regionale helseforetakene bevilget fro 2022 1 362,1 millioner kroner, fordelt i henhold til vedtatt finansieringsmodell fra 15. juni 2015:

Tall i hele tusen	Helse Sør-		Helse Midt-		B2022
	Øst	Helse Vest	Norge	Helse Nord	
Luftambulansetjenesten HF	307 083	218 482	234 428	602 129	1 362 121

	Foreløpig regnskap 2022	Budsjett 2022
Salgsinntekt	1 427 931	1 366 121
Sum driftsinntekter	1 427 931	1 366 121
Lønnskostnad	27 199	31 160
Avskrivning på varige driftsmidler og immatrielle eiendeler	8 344	6 203
Annen driftskostnad	1 402 327	1 329 258
Sum driftskostnader	1 437 869	1 366 621
Driftsresultat	-9 938	-500
Annen finansinntekt	2 203	500
Annen finanskostnad	2	
Netto finansposter	2 201	500
Resultat før skatt	-7 737	0
Ordinært resultat	-7 737	0
Udisponert overskudd/underskudd	-7 737	0

*Tall i 1 000 NOK

Foreløpig regnskap for 2022 viser et resultat på – 7,7 MNOK. Resultatet er 10,8 MNOK bedre enn årsprognosen per 31.10. Dette skyldes hovedsakelig lavere aktivitet enn prognosen tilsa og avkortninger fra operatørene grunnet manglende leveranse i henhold til kontrakt.

Inkludert i foreløpig regnskap er avsetninger for påløpte kostnader og avkortninger på til sammen 22 MNOK. Dette gjelder påløpte kostnader til timeuttak, drivstoff, diverse operative utgifter, luftfartsavgifter, regnskapshonorar, baseleie og avkortninger i fast vederlag. Det er ikke tatt hensyn til aktuarberegningen da den ikke er klar.

Inkludert i regnskap er kostnader knyttet til prosjektet rescEU-ambulansely - delprosjekt 1, med 7,5 MNOK. Kostnader knyttet til prosjekt rescEU-ambulansely – driftsfasen, er inkludert med 55,1 MNOK. Kostnader knyttet til Medevac- oppdrag er inkludert med 1,5 MNOK. Kostnadene knyttet til prosjektene viderefaktureres og får derfor ingen resultatvirkning i vårt regnskap.

Foretaket har en uavklart sak med Vestre Viken HF. LAT HF har i 2022 hatt ekstrakostnader på 7,2 MNOK for etablering, flytting og leie på midlertidig helikopterbase Torpomoen. Kostnadene er foreløpig inkludert i regnskap for 2022.

LAT HF har bedt Vestre Viken HF, som ansvarlig huseier, om å refundere kostnadene, men saken er ikke avsluttet.

Foretaket har budsjettet med et nullresultat i 2022. Underskudd faktureres RHFene i henhold til gjeldende finansieringsmodell, slik at årsresultatet vil være tilnærmet lik null.

Økonomisk langtidsplan

Foretaket utarbeider økonomisk langtidsplan etter mal fra de regionale helseforetakene. Planen ble levert våren 2022 i henhold til bestilling.

Utarbeidelse av regnskap

Foreløpig årsregnskap er oversendt de regionale helseforetakene i tråd med årshjulet. Endelig revisorgodkjent regnskap vil bli oversendt innenfor oppgitt frist.